Podsumowanie

Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko Planu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce

Gmina Głubczyce
ul. Niepodległości 14
48-100 Głubczyce
tel. 077 485 30 21, fax 077 485 24 16
NIP 748-14-96-365

Głubczyce, dnia 27 października 2016 r.

1. Podstawa prawna

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" - *zwanego dalej Programem* wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) - *zwanej dalej ustawą OOŚ*. Dodatkowo, jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.).

Na podstawie art. 43 ust. 2 ww. *ustawy OOŚ* do „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce", załącza się podsumowanie z przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie wynikającym z art. 55 ust. 3 *ustawy OOŚ* zawierającej m. in. informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 *ustawy OOŚ*;
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Planowane przedsięwzięcia strategiczne przewidziane do realizacji w ramach „Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" to m.in.

- termomodernizacja budynków,
- zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- modernizacja dróg oraz oświetlenia,
- budowa ścieżek rowerowych,
- dotacje do wymiany źródeł ciepła,
- działania edukacyjne.

Ma to na celu zwiększenie efektywności energetycznej, a tym samym zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych, zmniejszenie wykorzystania kopalnych źródeł energii, co w dużej mierze wpłynie na poprawę jakości wszystkich komponentów środowiska na rozważanym obszarze.

Działania te, są zgodne z celami, a także wytycznymi dokumentów wyższych szczebli. Dodatkowo, mają one już określone konkretne nakłady finansowe oraz czasowe wraz ze szczegółowym określeniem wymiernych korzyści środowiskowych takich jak: roczna oszczędność energii czy roczne zmniejszenie emisji CO_2.

Głównym problemem w dokonywanej ocenie oddziaływania analizowanego dokumentu jest stosunkowo duży poziom ogólności analizowanego dokumentu. Jest to typową cechą tego typu opracowań.

Zaproponowane do realizacji zadania w ramach *Programu* mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Dokumenty te, mają charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, dlatego brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności, które wynikają z niedostatków techniki bądź też luk we współczesnej wiedzy.

2.1 Ustalenia zawarte w Prognozie Oddziaływania na Środowisko

Głubczyce objęte są działaniem „ Programu Ochrony Powietrza dla strefy opolskiej, ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z planem działań krótkoterminowych".
Jednym z działań krótkoterminowych w wyżej wymienionym programie jest przygotowanie Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Głubczyce (PONE) oraz stworzenie systemu organizacyjnego w celu jego realizacji. Działaniem długoterminowym ma być realizacja *Programu* poprzez stworzenie systemu zachęt do wymiany systemów grzewczych, celem uzyskania wymaganego efektu ekologicznego.

„Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" poprzedzony został szczegółowym bilansem energetycznym z uwzględnieniem wszystkich grup konsumentów oraz producentów i dostawców energii funkcjonujących na terenie Gminy Głubczyce.
Pozwoliło to, na określenie stanu bazowego w zakresie zużycia energii oraz wielkości emisji do atmosfery dwutlenku węgla (CO_2), a także na przeprowadzenie prognozy zmian tych parametrów do roku 2020. „Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" z założenia będzie realizowany do roku 2020, jednakże skutki poszczególnych działań będą miały charakter długofalowy.

Celem „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" jest określenie planu działań w zakresie obniżenia poziomu niskiej emisji spowodowanej spalaniem paliw w indywidualnych źródłach ciepła na terenie Gminy Głubczyce. *Program* ma na celu również wzmacnianie działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń (m.in. pyłów, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu).
Realizacja *Programu* przyczyni się między innymi do poprawy jakości powietrza, poprzez ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń, co doprowadzi do obniżenia poziomów stężeń zanieczyszczeń, poprawy jakości życia i zdrowia mieszkańców Gminy Głubczyce, a także uzyskania efektu ekologicznego wyznaczonego w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy opolskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z planem działań krótkoterminowych".

Głównym celem *Programu* jest poprawa jakości powietrza na danym obszarze poprzez osiągnięcie założonej wielkości redukcji emisji.

W ramach opracowania przeprowadzona została ankietyzacja indywidualnych źródeł ciepła. Ankietyzacja miała na celu zidentyfikowanie funkcjonujących systemów grzewczych oraz poznanie planów i potrzeb mieszkańców Gminy Głubczyce w zakresie ich modernizacji. Uzyskane dane pozwoliły na zaplanowanie działań, ocenę ich kosztów oraz obliczenie efektu ekologicznego. W *Programie* przedstawiono harmonogram czasowy realizacji poszczególnych zadań. Określono ogólne założenia formalne realizacji *Programu* oraz możliwości ubiegania się o dofinansowanie/pożyczkę do jego realizacji.

W „Prognozie Oddziaływania na środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" - *zwanej dalej Prognozą,* przeanalizowano potencjalny wpływ wskazanych do realizacji w „Programie Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" zadań na takie aspekty środowiska jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, a także

dobra materialne. Wskazano również, czy powyższe oddziaływanie może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy też neutralny na wyżej wymienione elementy.

W *Prognozie* dokonano oceny pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości, które występują na etapie realizacji zadań na ogół mają charakter krótkoterminowy, przejściowy. Powiązane są one najczęściej z przejściową podwyższoną emisją hałasu, zwiększoną emisją pyłów oraz emisją spalin z maszyn budowlanych. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi o charakterze lokalnym.

Ponadto w *Prognozie* przeanalizowano możliwy wpływ powyższych zadań na poszczególne elementy środowiska w tym na obszary Natura 2000, pomniki przyrody, obszary chronione, zasoby naturalne, dobra kulturalne, a także na zdrowie ludzkie.

„Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" przedstawia także rozwiązania, które mają na celu zapobieganie, ograniczanie bądź kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwiązaniem są zaproponowane w ramach *Programu* przedsięwzięcia inwestycyjne oraz pozainwestycyjne wynikające ze zdefiniowanych celów strategicznych.

Większość z zaproponowanych celów pozytywnie wpłynie na poszczególne komponenty środowiska. Możliwe są jednak krótkotrwałe negatywne oddziaływania na etapie realizacji konkretnego przedsięwzięcia. Natomiast dla inwestycji, które w sposób szczególny mogą wpływać na środowisko powinien być wykonany raport oddziaływania niniejszego przedsięwzięcia na środowisko jeszcze na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach *Programu* ma w głównej mierze pozytywny wpływ na środowisko, a więc zgodnie z metodologią ocen oddziaływania na środowisko proponowanie szczegółowych rozwiązań alternatywnych nie ma pełnego uzasadnienia.

2.2 Opinie właściwych organów: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 47 *ustawy OOŚ*, zostało poprzedzone uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w „Prognozie Oddziaływania na Środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu - pismo z dnia 8 marca 2016 r., znak: WOOŚ.411.2.39.2016.ER *(stanowiący Załącznik 1 do niniejszego podsumowania);*
- Opolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Opolu - pismo z dnia 9 marca 2016 r., znak: NZ.9022.1.58.2016.MK *(stanowiący Załącznik 2 do niniejszego podsumowania).*

Głównym celem „Prognozy Oddziaływania na Środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce", była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z wdrażaniem zadań *Programu* oraz określenie ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdzenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i życie ludzi.

Na podstawie art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce", zostały pozytywnie zaopiniowane przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu - pismo z dnia 18 października 2016 r., znak: WOOŚ.410.133.2016.MO *(stanowiący Załącznik 3 do niniejszego podsumowania);*
- Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu pismem z dnia 25 października 2016 r., znak: NZ.9022.1.58.2016.MK *(stanowiący Załącznik 4 do niniejszego podsumowania).*

Wynikiem procesu opiniowania było uzyskanie pozytywnej opinii od powyższych organów, co skutkowało brakiem konieczności wprowadzenia zmian do opracowanych dokumentów.

2.3 Zgłoszone uwagi i wnioski w ramach konsultacji społecznych

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) przeprowadzono postępowanie z udziałem społeczeństwa. Projekty dokumentów tj. „Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce", poddane zostały konsultacjom społecznym, które trwały od 4 października 2016 r. do 25 października 2016 r. Informację o rozpoczęciu konsultacji *(stanowiącą Załącznik 5 do niniejszego podsumowania)* zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Głubczycach : www.glubczyce.pl, www.bipglubczyce.pl oraz wywieszono na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Głubczycach - I piętro i przed tut. urzędem. *Program* był dostępny do wglądu w wersji elektronicznej, a także w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Głubczycach ul. Niepodległości 14 .

Uwagi i wnioski mogły być wnoszone :

- w formie pisemnej na adres: Urząd Miejski w Głubczycach ul. Niepodległości 14, 48 -100 Głubczyce;
- ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Głubczycach Wydział Komunalno - Inwestycyjny przy ul. Niepodległości 14, pok. 15 -I piętro w godzinach od 7^{30} - 17^{00} w poniedziałek , 7^{30} - 15^{30} od wtorku do czwartku, 7^{30} - 14^{00} w piątek;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: um@glubczyce.pl;

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków był Burmistrz Głubczyc.

W ramach konsultacji społecznych mieszkańcy Gminy Głubczyce nie wnieśli uwag i wniosków do „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" i „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce", które wymagałyby uwzględnienia w niniejszym podsumowaniu do powyższych dokumentów.

„Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce", został również przedłożony i omówiony radnym Rady Miejskiej w Głubczycach w dniu 25.10.2016 r. na posiedzeniu wspólnych komisji Rady Miejskiej w Głubczycach.
Na Sesji XXIII Rady Miejskiej w Głubczycach w dniu 26 października 2016 r. „Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" został uchwalony – Uchwałą Nr XXIII/197/16 Rady Miejskiej w Głubczycach z dnia 26 października 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" *(stanowiący Załącznik 6 do niniejszego podsumowania).*

2.4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko związanym z realizacją „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce"

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym z dnia 25 lutego 1991 r., a także z ustawy - Prawo Ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.

W świetle tych dokumentów specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje realizowane w jednym państwie, lecz zasięgiem oddziaływania obejmujące terytorium innego państwa, mogąc tym samym powodować znaczące negatywne skutki dla środowiska.

Gmina Głubczyce zlokalizowana jest na terenach przygranicznych, jednak realizacja „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" nie spowoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby mieć znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach *Programu* ma charakter regionalny, ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie tworzenia *Prognozy* stwierdzono, że realizacja „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, które mogłoby objąć terytorium innych państw. W związku z tym, dokument ten nie musi być poddawany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2.5 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce"

Monitoring „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce" ma za zadanie kontrolę realizowanych działań i ich skutków. Powinien obejmować szczegółowe dane dotyczące każdej inwestycji mającej wpływ na stan środowiska, a mianowicie:

- wielkość emisji przed i po modernizacji,
- efekt ekologiczny,
- lokalizację .

W powyższym dokumencie przedstawiono metodykę oraz dane potrzebne do późniejszych obliczeń.

Celem wskazania lokalizacji modernizacji jest określenie jak zmieni się emisja na poszczególnych terenach pod kątem porównania z obszarami, na których wystąpiły przekroczenia emisji pyłu. Pomóc w tym może mapa przedstawiająca wielkość emisji poszczególnych substancji do atmosfery, sporządzona na cele *Programu*. Dane wykorzystane do sporządzania map zostały zebrane podczas inwentaryzacji za pomocą informacji uzyskanych z ankiet.

Po wdrożeniu *Programu* Burmistrz będzie zobowiązany do rocznego sprawozdania (raportowania) z wszystkich działań związanych z redukcją emisji ujętych w harmonogramie rzeczowo - finansowym. Raport winien zawierać:

- osiągnięty efekt ekologiczny na obszarze gminy,
- ilość zmodernizowanych urządzeń grzewczych oraz rodzaj wykorzystywanego źródła ciepła,
- wnioski i wytyczne do realizacji programu w następnych latach.

Wszystkie szczegółowe informacje, które powinien zawierać raport zawarte są w „Wytycznych do sprawozdania z realizacji Programu ochrony powietrza dla strefy opolskiej, ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z planem działań krótkoterminowych". Sprawozdania składa się dla Zarządu Województwa Opolskiego w terminie do 30 kwietnia danego roku.

Na podstawie danych ze sprawozdań realizacji inwestycji naprawczych oraz w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza prowadzonych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu, Zarząd Województwa Opolskiego dokonuje co trzy lata, szczegółowej oceny wdrożenia Programu ochrony powietrza.

Z up. Burmistrza
Naczelnik Wydziału
Jarosław Horodecki

Załączniki:

1. *załącznik Nr 1 - pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 8 marca 2016 r., znak: WOOŚ.411.2.39.2016.ER;*
2. *załącznik Nr 2 - pismo Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu - z dnia 9 marca 2016 r., znak: NZ.9022.1.58.2016.MK;*
3. *załącznik Nr 3 - pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 18 października 2016 r., znak: WOOŚ.410.133.2016.MO;*
4. *załącznik Nr 4 - pismo Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu - z dnia 25 października 2016 r., znak: NZ.9022.1.58.2016.MK;*
5. *załącznik Nr 5 - obwieszczenie Burmistrza Głubczyc z dnia 4.10.2016r.;*
6. *załącznik Nr 6 – Uchwała Nr XXIII/197/16 Rady Miejskiej w Głubczycach z dnia 26 października 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Głubczyce";*